

Vacciner: sandhed, løgn og kontroverser; en tarvelig boganmeldelse af professor Jens Lundgren

28. februar 2020

Af professor Peter C. Gøtzsche, Institute for Scientific Freedom

I sin anmeldelse af min bog, "Vacciner: sandhed, løgn og kontroverser", i Politiken den 15. februar (se anmeldelsen nedenfor) går virusprofessor Jens Lundgren ikke efter bolden, men efter manden. Jeg siges at være kontroversiel og at have stærke holdninger til brystkræftscreening, psykiatrimedicin, HPV- og influenzavacciner, transparens i lægemiddelindustriens afrapportering og lægestandens sammenblanding af interesser, og mine udmeldinger i hele mit liv har åbenbart været bevidst provokerende i Lundgrens øjne.

Efter denne indledende salve skulle alle været vaccineret imod at læse videre. Og dog. Mine såkaldte holdninger er ikke holdninger, men mine konklusioner, efter jeg har studeret forskningen nøje, og i reglen også selv har bidraget til den. Ingen har påvist fejl i min forskning på de nævnte områder, men det er bekvemt for systemets folk at sige, at man er kontroversiel, når de ikke bryder sig om resultaterne. Det er må være provokerende at få at vide, at kejseren ikke har noget tøj på, især hvis man har bygget sin karriere på det.

Lundgren hævder, at min "videnskabelige litteraturgennemgang er selekteret". Jovist. Man kan ikke omtale alt, og jeg har fokuseret på den mest pålidelige og relevante del af litteraturen.

Lundgrens holdninger til HPV-vaccinen farver hans boganmeldelse. Han mener, at TV2 startede en kampagne imod vaccinen for fem år siden, og at det er svært for "danskerne at forholde sig til det store rationelle videnskabelige arbejde, der lå som baggrund for indførelsen af vaccinen". TV2 startede ikke nogen kampagne, de bragte et lødigt og faktisk dokumentarprogram, "De vaccinerede piger". Og det videnskabelige arbejde er slet ikke i orden. Man sammenlignede HPV-vaccinen med andre vacciner eller et stærkt vaccineadjuvans. Når man så konkluderer, at vaccinen er sikker, svarer det til at konkludere, at cigaretter er sikre, fordi de giver samme skader som cigaretter.

Lundgren hævder, at "den mistanke, der blev rejst om vaccins sikkerhed, ikke kunne sandsynliggøres". Det er ikke rigtigt. Ved at gennemgå lodtrækningsforsøgene, som vi fik fra den Europæiske Lægemiddelstyrelse, har vi påvist, at HPV-vaccinen giver sjældne, men alvorlige neurologiske skadevirkninger, hvilket netop var det, pigerne klagede over i TV2. Lars Jørgensen forsvarede vores resultater i en ph.d.-afhandling den 12. marts 2019, og [de udkom i dag](#) i tidsskriftet "Systematic reviews".

Lundgren hævder, at jeg ikke omtaler flokimmunitet. Det gør jeg allerede to sider inde i bogen: "For mæslinger og andre stærkt smitsomme infektioner er flokimmunitet vigtig. For at forebygge mæslinge-epidemier er vaccination af omkring 95 % af befolkningen nødvendig, og det er derfor et fælles samfundsansvar at sikre, at vi bliver vaccineret".

Jeg skriver mine bøger på engelsk og oversætter dem til dansk. Kun fire dage efter min bog udkom som e-bog på People's Press, bad et stort amerikansk forlag, Skyhorse, som har haft 49 titler på New York Times bestsellerliste, om rettighederne til en trykt engelsk udgave. Bogen udkommer også på fransk, hollandsk, italiensk, spansk og svensk. Så jeg tror ikke, den er så ringe, som Lundgren mener. Jeg gengiver Lundgrens anmeldelse nedenfor.

...

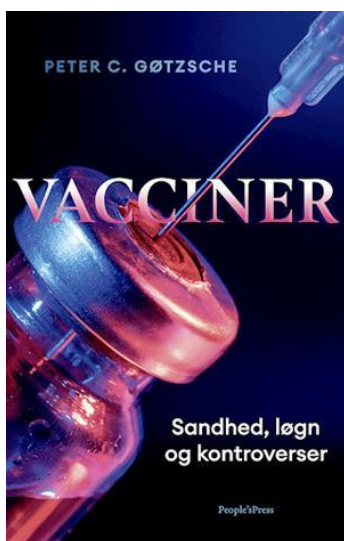
Ny bog fra kontroversiel professor: Peter C. Gøtzsches bog om vacciner bør ikke stå alene

Både forfatteren og emnet skaber debat, hvilket i princippet er godt, for vacciner og folkesundhed skal til stadighed diskuteres. Men læge og professor Peter C. Gøtzsches nye bog om vacciner bør ikke stå alene.

15. feb. 2020 kl. 19.21 https://politiken.dk/kultur/boger/boganmeldelser/faglitteratur_boger/art...

Jens Lundgren

Det var med en vis skælven, jeg accepterede tilbuddet om at anmelde bogen 'Vacciner'. Forfatteren og emnet skaber lige dele kontrovers, og havde jeg lyst til at blive en del deraf? Men emnet er vigtigt, så det er vel en borgerpligt at kommentere Peter C. Gøtzsches udmeldinger.

Peter C. Gøtzsche: Vacciner. Sandhed, løgn og kontroverser. People's Press, 204 sider, 279, 95 kroner

Peter C. Gøtzsche er yderst velpubliceret og velciteret i den videnskabelige litteratur. Han har stærke holdninger til brystkræftscreening, psykiatrimedicin, hpv og influenzavacciner, transparens i lægemiddelindustriens afrapportering og lægestandens sammenblanding af interesser. Hele sit professionelle liv har hans udmeldinger været (bevidst) provokerende. Det er en vigtig kontekst at forholde sig til, hvis man ønsker at komme ind i Peter C. Gøtzsches univers.

Læs ikke bogen for at blive klogere på den samlede viden, som dette emne er rundet af. Til gengæld giver bogen Peter C. Gøtzsches vurderinger og holdninger

Den nye bog resumerer Gøtzsches holdninger vedrørende vacciner mod mæslinger, influenza og hpv. Kort fortalt er han enig i brug af mæslingevaccination og imod brug af influenzavaccination. Derimod mener han, at hpv-vaccination er overflødig, fordi der er metoder til påvisning af forstadier til livmoderhalskræft. Den amerikanske sundhedsstyrelse (CDC) er ifølge Peter C. Gøtzsche uvederhæftig i sin information generelt og helt specifikt, hvad angår influenzavacciner. Og så er han decideret indigneret over de rapporter, som tidligere kolleger fra Cochrane har udformet vedrørende hpv-vaccinen.

Forfatteren forsøger at placere sig imellem myndigheder, der anbefaler, og modstandere af vacciner. Det lykkes ikke. Der er en række udfald mod enkeltpersoner, og den videnskabelige litteraturgennemgang er selekteret. Det er ikke *becoming* i en videnskabelig balanceret udredning. Så læs ikke bogen for at blive klogere på den samlede viden, som dette emne er rundet af. Til gengæld giver bogen Peter C. Gøtzsches vurderinger og holdninger for fuld udblæsning.

Opslagsbog og debatbog

Gøtzsches holdninger bygger på en skøn sammenblanding af egne erfaringer med infektionssygdomme (fåresyge var ikke rart, så den vaccine er god), granskning af et selvvalgt udpluk af videnskabelige rapporter samt hans udbytte ved at indhente viden på forskellige myndigheders hjemmesider og ved hjælp af Google. Bogen er opbygget dels som en debatbog, dels som et opslagsværk. Der er en fin indholdsfortegnelse, så man hurtigt finder omtale af en specifik vaccine. Udtræk fra og kommentering af andres værker er relevant refereret i bogens slutning. Flere passager indeholder citater fra originale videnskabelige artikler. Sådanne artikler benytter sig af meget specifikt, men også fremmedgørende ordvalg, som lægpersonen nok vil have svært ved at forholde sig til.

Hpv-kampagnen, som TV 2 startede for nogle år siden, illustrerede, hvor svært det var for danskerne at forholde sig til det store rationelle videnskabelige arbejde, der lå som baggrund for indførelsen af vaccinen

Emnets alvor taget i betragtning tillader jeg mig her nogle lægefagligt baserede kommentarer til de centrale holdninger udtrykt i bogen. Jeg tager udgangspunkt i de i øvrigt fornuftige anbefalinger, som f.eks. den danske Sundhedsstyrelse udgiver. Anbefalinger, som i øvrigt fortsat kan og skal diskuteres og udfordres. Centralt skal det være sådan, at fordele ved en vaccination overgår eventuelle skadevirkninger. En svær, men nødvendig afbalancering. Disse overvejelser skal fortsat opdateres, fordi emnet til stadighed genererer ny viden. Mange millioner af klodens befolkning vaccineres jo hvert år. Det danske vaccinationsregister har f.eks. gennem de senere år genereret meget god videnskab om både nytte- og skadevirkninger.

Hpv-kampagnen, som TV 2 startede for nogle år siden, illustrerede, hvor svært det var for danskerne at forholde sig til det store rationelle videnskabelige arbejde, der lå som baggrund for indførelsen af vaccinen. Den opfølgende forskning har dog vist, at den mistanke, der blev rejst om vaccins sikkerhed, ikke kunne sandsynliggøres. Som konsekvens er vaccinedækningen i Danmark nu næsten oppe på niveau igen for lande, vi normalt sammenligner os med.

Skadevirkninger ved vacciner skal som sagt holdes op imod fordelene. Nogle er hyppige og relativt milde og andre sjældne, men til gengæld alvorlige – og ingen vaccine er uden bivirkninger. Så det *er* en balance, og der er mange data at forholde sig til. Udfordringen er bl.a., at symptomer, der opstår i forbindelse med en vaccination, kan være – men ikke nødvendigvis er – forårsaget af vaccinen. Vi er jo ikke raske hele tiden. Coronavirus og 'flokimmunitet'

Et væsentligt begreb vedrørende vacciners nyttevirkning, som ikke direkte omtales i Peter Gøtzsches bog, er 'flokimmunitet'. Altså at opretholde tilstrækkelig høj beskyttelse i befolkningen, så en infektion ikke kan spredes. Tidligere folkesygdomme i Danmark som polio, mæslinger, difteri og stivkrampe er nu i praksis uddyddet på grund af fortsat bred vaccination af befolkningen. Og det er i øvrigt øget flokimmunitet, der bevirker, at udbrud med influenza forsvinder igen i løbet af 4-6 uger, og at det aktuelle coronavirus udbrud i Kina også snart vil uddø igen.

Det den enkelte person, der skal beslutte, hvorvidt vedkommende skal lade sig vaccinere, helst i konsultation med sin læge.

Endelig vil jeg gerne slå følgende fast: Det *er* den enkelte person, der skal beslutte, hvorvidt vedkommende skal lade sig vaccinere, helst i konsultation med sin læge. Myndighedernes opgave er at anbefale, hvordan folkesundheden bedst muligt forbedres, og det er civilsamfundets opgave bredt at diskutere, hvilke sygdomme som skal forsøges uddyddet, ved at tage imod disse råd og lade sig vaccinere. Om Peter C. Gøtzsches aktuelle bog er det bedste afsæt for den diskussion, er jeg dog ikke så sikker på.

Jens Lundgren er professor i infektionsmedicin, Rigshospitalet og Københavns Universitet